

INUIT ATAQATIGIIT

UKA 2018/163
01.11.18.
Peter Olsen

Naalakkersuisut nunatsinni eqqumiitsuliortut atorsinnaasaannik eqqumiitsuliortut suliffiannik pilersitsisinnaanermi pitsaaqutinik pitsaanngequtinillu imaqartumik suliniummut pilersaarummik suliaqaqqullugit, suliniummullu pilersaarut kingusinnerpaamik UPA2020-imi Inatsisartunut agguanneqassasoq , pilersitsinermilu ingerlatsinermilu aningaasaqarnermut allanullu tunngasunik misissueqqissaarnermik imaqaqassalluni. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut eqqumiitsulioriaatsit sorliit sullivimmuut taamaattumut periarfissaqarnermik iluaquteqassanerat pillugit kaammattuuteqarnissaannik tunngasunik Inatsisartuni aalajangiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Takorluulaariaruk, ullaarnganiit innarnissavit tungaanut, ulloq taamaat raadiumi, tv-mi, video-mi film-mi, katersortarfimmi, Katuami, pisiniarfinni sumiluunniit tamani nipilersorpalaanguamilluunniit tusarsaasoqanngitsoq. Inuuneq qanoq eqqumiik? Inuuneq qanoq imaqaqngik? Inuuneq qanoq pikkunaatsigissagaluarnerpa?

Takorluulaariaruk; Taalliortoqanngitsoq, erinniortoqanngitsoq, illup ilua assiliaqanngitsoq, qalipagartaqanngitsoq, kusanartuliaqanngitsoq, eqqummiitsuliaqanngitsoq, filmiliortoqaranilu filmeqaqanngitsoq, isiginnaartitsisartoqanngitsorluunniit; Inuuneq qanoq eqqumiik, inuuneq qanoq imaqaqngik, inuuneq qanoq pikkunaatsigissagaluarnerpa?

Aali tassa tamakku ulluinnarni eqqarsaatigineq ajukkagut, taamaattussaannartulli isigilersimasavut. Uffalu massa inuutsinni pingaarutilerujussuit, ulluinnarni inuunitsinni pinngitsoorsinnaanngisaavut.

Eqqumiitsuliortortartatta ullut tamaasa ulluni nuannersuni nuanniitsunilu malinnaaffigalutalu immersortuartarpaatigut; Ulluni nuanninngitsuni, oqimaatsorsiorfinni, nalornisoorfitsinnilu nikalluinnaleraluartugut, tuppallersartuartarpaatigut qiimmassarluta nuannaalerseqqittuartarpaatigut.

Illartissinnaavaatigut, nalunngilarsilu inuunerme illarneq qanoq peqqinnartigisinnaasoq, illarnitsivut artorsaatigilersimasavut oqaliallatsinneqarsinnaasarpugut; illarnitsivut inuunerput oqinnerulersinneqartarpoq.

Eqqumiitsuliortortatsinnillu qaammarsarneqarsinnaasarpugut, eqqarsalersinneqarsinnaasarlutalu.

Naatsumik oqaatigissagaanni eqqumiitsuliortortatta timikkut tarnikkullu nukittorsartuarpaatigut;

Tarni perlilersoq qaarsillatsittarpaat. Eqqumiitsuliortullu inuianni atugarissaarusuttuni pinngitsoorneqarsinnaanngillat.

Tamanna pillugu assorsuaq Inuit Ataqatigiinniit nuannaarutigarpugut inatsisartunut ilaasortap Aqqaluaq B. Egedep siunnersuutigimmagu eqqumiitsuliortortatta assigiinngitsut ataatsimoorlutik sullivigisinnaasaanik pilersitsisinnaaneq tunngavigalugu Naalakkersuisut misissueqqullugit peqquneqarnissaannik siunnersuuteqarmat.

Aqqaluaq B. Egedep siunnersuutaa pissanganartillugulu soqutiginaripparput.

Inuit Ataqtigiinniit qularinngilarput eqqumiitsuliortut assigiinngitsut, assigiinngitsunillu sammisaqarlutillu suliaqartartuta ataatsimoortinneqarneratigut nukerujussuarmik pilersitsiqarsinnaasoq. Eqqumiitsuliortut assigiinngitsut ataatsimut sulliveqalersinneratigut eqqumiitsuliortut kisimiittut, kiserliortut, nukissaaleqisut, suleqatissaaleqisut, isumassaaleqisullu, kisimiikkunnaassapput, suleqatissaqalissappullu.

Eqqumiitsuliortut assigiinngitsut ataatsimut sulliveqalersinneratigut suleqatigiissinnaanerup, isumassarsioqatigiissinnaanerup, pilersitseqatigiissinnaanerullu pilersinneratigut nukerujussuaq annertoq pilersinneqarsinnaangussaaq. Nukik annertoq pilersinneqartoq nukimmik annertuumik pilersitsiviusinnaasoq.

Aningaasartuutaannartut isigiunnaarlutigit aningaasarsiorfissatulli aamma isigilernissaanut piffissanngorpoq; Kaassassukkut, Qooqakkut, oqaluppalaajutivullu allarpassuit Hollywood-imitulli pitsaatigisumik isiginnaagassiariniartigit filmiliariniartigillu, nunanut allanut tuniniarlugit aningaasarsuutigilerniartigit. Qanoq aamma taamaalorsinnaassanngilavut? Sapinngilavut pisinnaavugut; Kisianni tamanna aatsaat anguneqarsinnaavoq, Naalackersuinikkut eqqumiitsuliornerup tungaatigut tapersersuinerput annnerujussuannngortissinnaagutsigu.

Iluqutissartaa illoqarfimmut ataasiinnarmut tunnani nunatsinnulli tamanut tuttussanngortussaassa-
aq; aningaasarsiornikkut anersarsiornikkullu.

Taamaattumik Inuit Ataqtigiinniit Aqqaluaq B. Egedep siunnersuutaa soqutiginaritkipput.

2016-mi siuttuuffigisatsinnik eqqumiitsuliornermut inatsit pilersinneqarpoq;

Eqqumiitsuliornermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11 6. juni 2016-imeersoq.

Tassanilu § 6-mi ilaatigut ima allassimasoqarpoq:

“§ 6. Naalackersuisut aamma kommunalbestyrelsi illut, init sinaakktissallu tigussaasut allat eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup imaluunniit eqqumiitsuliornermik ingerlatsinerup saqqummiunnissaanut atornerqartut sanaartorerinut, nutarternerinut ingerlannerinullu tapiissuteqarsinnaapput, tamatumunnga ilanngullugit init saqqummersitsiviit, filmertarfiit, isiginnaartitsisarfiit, init sungiusarfiit aamma ataatsimiittarfiit katersortarfiillu”

Inatsisaasup qulaani pineqartup uppernarsarpaa Aqqaluaq B. Egedep siunnersuutaata pissusissami-
soortuusooq, Naalackersuinikkullu taperserreqaannartariaqartoq.

Taamaattumik taamatut Inuit Ataqtigiinniit oqaaseqarluta, Aqqaluaq B. Egedep siunnersuutaa taperserujussuarlugu ataatsimiisitaliamut susassaqartumut ingerlateqqipparput.